

Konsolidovaná výročná správa za rok 2018

správcu kapitoly

Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

1. Identifikačné údaje správcu rozpočtovej kapitoly

Názov konsolidujúcej účtovnej jednotky:	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
Sídlo konsolidujúcej účtovnej jednotky:	Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
IČO konsolidujúcej účtovnej jednotky:	00156621
Dátum zriadenia konsolidujúcej účtovnej jednotky:	01.01.1972

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka (ďalej len MPRV) je právnická osoba, ktorá v právnych vzťahoch vystupuje vo svojom mene, alebo v mene štátu. Ministerstvo je rozpočtovou organizáciou, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na štátny rozpočet Slovenskej republiky.

2. Organizačná štruktúra a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Ministerka konsolidujúcej účtovnej jednotky:

Ing. Gabriela Matečná

Štátny tajomník konsolidujúcej účtovnej jednotky:

PaedDr. Anton Stredák

MVDr. Gabriel Csicsai PhD.

Generálny tajomník služobného úradu konsolidujúcej účtovnej jednotky:

Ing. Jaroslav Regec

3. Pôsobnosť Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a organizácií ňou zriadenými

Rezort pôdohospodárstva v rozsahu svojej pôsobnosti vykonáva, usmerňuje a kontroluje výkon štátnej správy najmä vo veciach:

- a) ochrany a využívania poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov,
- b) úloh štátnej správy lesného hospodárstva a poľovníctva,
- c) vykonávania pozemkových úprav, plnenia reštitučných nárokov a usporiadania pozemkového vlastníctva,
- d) úloh štátnej správy závlahových systémov, odvodňovacích systémov, sledovania kvality vôd určených na závlahy, vydávania Kódexu správnej poľnohospodárskej praxe, zabezpečenia vypracovania a kontroly plnenia Programu poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach,
- e) odrôd rastlín, plemien zvierat, rastlinolekárskej starostlivosti a veterinárnej starostlivosti vrátane veterinárnej ochrany územia štátu a kontroly pri vývoze a dovoze zvierat, produktov živočíšneho a rastlinného pôvodu, veterinárnych liečiv, krmív a prípravkov na ochranu rastlín,
- f) úradnej kontroly potravín a krmív a kontroly kvality poľnohospodárskych, potravinárskych a tabakových výrobkov,
- g) technickej kontroly poľnohospodárskych a potravinárskych strojov a zariadení,
- h) hospodárskeho chovu rýb,
- i) komoditných búrz,
- j) poskytovaní podpôr v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka,
- k) vydávania povolení na výrobu liehu a spracovanie liehu v liehovarníckych závodoch a jeho uvádzanie na trh,
- l) vydávania osvedčenia na výrobu tabakových výrobkov,
- m) vydávania osvedčenia o oprávnení na prevádzkovanie verejného skladu, schvaľovania obchodných podmienok verejného skladu, vedenia ústrednej evidencie o bilancii tovarov, vykonávania kontroly verejných skladov a registrovania tovarových záložných listov,
- n) vyplývajúcich z osobitných predpisov.

4. Poslanie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

- medzinárodne konkurencieschopná poľnohospodárska prvovýroba
- medzinárodne konkurencieschopný, moderný potravinársky priemysel
- najvyšší možný štandard kvality a zdravotnej neškodnosti potravín pre spotrebiteľov
- maximálne udržateľný rozvoj lesného fondu a biodiverzity
- životaschopný vidiecky priestor vrátane krajín tvorby v komplexe jeho ekonomických, sídelných, environmentálnych a rekreačných funkcií
- primeraná životná úroveň pre farmárov a lesníkov
- vytvára a implementuje regulačný a legislatívny rámec v pôsobnosti ministerstva, konzistentný s politikami a legislatívou EÚ
- zastupuje Slovenskú republiku v medzinárodných vládnych organizáciách a nadväzne zabezpečuje úlohy odborného vládneho gestora
- podporuje ochranu, zveľádovanie a rozvoj lesov v celej škále ich funkcií
- prispieva k dosahovaniu najvyššieho štandardu v oblasti potravinovej bezpečnosti, ochrany spotrebiteľov, zdravia zvierat a rastlín
- napomáha úsiliu vo zvyšovaní konkurencieschopnosti a environmentálnych štandardov agropotravinárskej výroby
- podporuje trvalý a komplexný rozvoj vidieka a jeho funkcií.

5. Aktivity Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Projekt Zelená nafta

Agrorezort v r. 2018 predstavil a spustil podrobnosti systémového riešenia na podporu poľnohospodárskej výroby na Slovensku. Ide o projekt s názvom Zelená nafta, od ktorého si sľubuje najmä zvýšenie konkurencieschopnosti slovenských farmárov.

Projektom Zelenej nafty sa sleduje udržanie prvovýroby na Slovensku, zníženie vývozu kľúčových komodít a tým aj zníženie salda zahraničného obchodu. Pomôže sa konkurencieschopnosti našich producentov potravín a tiež sa očakáva vyšší podiel domácich potravín na pulloch obchodov. Projekt Zelenej nafty pomôže tiež tomu, čomu hovoríme verejnoprospešné funkcie poľnohospodárstva ako napríklad úrodnosť pôdy, vododržnosť, dobrá klíma, zmiernenie následkov sucha a zabránenie erózii pôdy.

Projekt Biohospodárstvo

Agrorezort otvoril tiež tému „Biohospodárstvo ako jedna z odpovedí ako si poradiť s klimatickou zmenou“ a to pomocou zvyšovania energetickej efektívnosti, využívanie obnoviteľných zdrojov, menej emisií z výroby, prepojenia biohospodárstva a Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ a prechodom z fosílného hospodárstva na obehové.

Podpora vinárov

Vo francúzskom Bordeaux sme predstavili špičkové slovenské vína. Spolu so slovenskými vinármi sme prezentovali slovenské vinohradníctvo a vinárstvo. Súčasťou návštevy bol aj podpis zmluvy s Múzeom svetových vín a odovzdanie kontingentu pozostávajúceho z 336 fliaš špičkového slovenského vína.

Počet vinohradníckych obcí stúpa, budeme ich mať dvakrát viac ako Česká republika. Reagujeme na rastúci záujem o vinárstvo a vinohradníctvo na Slovensku a rozširujeme počet vinohradníckych obcí o 199. Ide o obce, ktoré patria do zemepisných oblastí vymedzených v špecifikácii vín s chráneným označením pôvodu. Po finálnych úpravách tak počet vinohradníckych obcí stúpne na 702. Agrozort prepláca vinohradníkom poistenie úrody.

Dvojitá kvalita potravín

Na celoeurópskej úrovni sme otvorili tému dvojakej kvality potravín. Európska komisia predstavila jednotnú metodiku testovania výrobkov, ktorá zavádza harmonizovaný postup pri porovnávaní potravín pre celú EÚ.

Tému dvojakej kvality sme dotiahli do konca a dvojaká kvalita sa stáva v celej EÚ postihovateľnou klamlivou obchodnou praktikou. Členské štáty budú môcť pokutovať nielen rozdiely v potravinách, ale aj v prácach prostriedkoch, Sankcie sa môžu vyšplhať až do štyroch percent ročného obratu firmy v členskom štáte.

Agrozort spustil **projekt Chceme dodávať** – na podporu lokálnych výrobcov potravín v okruhu do 50 km od reťazcov. Lokálne potraviny nájdete s Tesco, Bille a Kauflande. Projekt agrozortu dostal do reťazcov vyše 160 slovenských dodávateľov.

6. Plnenie funkcií konsolidovaného celku

- vykonáva štátnu správu a štátny odborný dozor v rezorte pôdohospodárstva a rozvoja vidieka a riadi, usmerňuje a kontroluje výkon štátnej správy uskutočňovanej v jeho pôsobnosti
- určuje zásady a zodpovedá za tvorbu a realizáciu koncepcie štátnej agrárnej a lesníckej politiky
- tvorí v oblasti pôdohospodárstva a rozvoja vidieka jednotnú politiku v poľnohospodárstve, potravinárstve, lesnom hospodárstve, spracovaní dreva, poľovníctve, rybárstve v oblasti hospodárskeho chovu rýb a plní špecifické prierezové a odvetvové funkcie
- podieľa sa na súhrnnej stratégii dlhodobého vývoja spoločnosti a na tvorbe zahraničnej politiky, výživovej politiky, štátnej hospodárskej politiky ako aj politiky regionálneho a štrukturálneho rozvoja, rozvoja vidieka a environmentálnej politiky vo veciach týkajúcich sa pôdohospodárstva a rozvoja vidieka
- v rámci svojej zriaďovateľskej pôsobnosti zabezpečuje potravinový dozor, kontrolu kvality poľnohospodárskych, potravinárskych a lesníckych výrobkov, odrôd rastlín, plemien zvierat a rastlinolekárskej a veterinárnej starostlivosti, vrátane veterinárnej ochrany územia štátu a kontroly pri vývoze a dovoze zvierat, produktov živočíšneho a rastlinného charakteru, veterinárnych liečiv, krmív a pesticídov, činnosť Národnej protinákazovej komisie, úlohu štátnej správy závlahových systémov, odvodňovacích systémov, poskytovanie podpôr v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka
- plní úlohu riadiacich orgánov, národných orgánov a platobnej jednotky operačných programov v pôsobnosti ministerstva, prostredníctvom ktorých sa poskytujú finančné prostriedky z fondov Európskej únie.

7. Organizačná schéma

Organizačná schéma kapitoly MPRV SR platná na rok 2016

Rozpočtové organizácie

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Plemenárska inšpekcia SR Nitra

Pôdohospodárska platobná agentúra, Bratislava

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky
Bratislava

Štátna veterinárna a potravinová správa SR, Bratislava

Ústav štátnej kontroly biopreparátov a liečiv Nitra

Regionálna veterinárna a potravinová správa Rožňava

Regionálna veterinárna a potravinová správa Bratislava

Regionálna veterinárna a potravinová správa Dunajská
Streda

Regionálna veterinárna a potravinová správa Košice okolie

Regionálna veterinárna a potravinová správa Trebišov

Regionálna veterinárna a potravinová správa Spišská Nová
Ves

Regionálna veterinárna a potravinová správa Košice mesto

Regionálna veterinárna a potravinová správa Senec

Regionálna veterinárna a potravinová správa Trenčín

Regionálna veterinárna a potravinová správa Púchov

Regionálna veterinárna a potravinová správa Prievidza

Regionálna veterinárna a potravinová správa Nové Mesto
nad Váhom

Regionálna veterinárna a potravinová správa Banská
Bystrica

Regionálna veterinárna a potravinová správa Lučenec

Regionálna veterinárna a potravinová správa Rimavská
Sobota

Regionálna veterinárna a potravinová správa Veľký Krtíš

Regionálna veterinárna a potravinová správa Zvolen

Regionálna veterinárna a potravinová správa Žiar nad
Hronom

Regionálna veterinárna a potravinová správa Trnava

Regionálna veterinárna a potravinová správa Galanta

Regionálna veterinárna a potravinová správa Senica

Regionálna veterinárna a potravinová správa Nitra

Regionálna veterinárna a potravinová správa Komárno

Regionálna veterinárna a potravinová správa Levice

Regionálna veterinárna a potravinová správa Nové Zámky

Regionálna veterinárna a potravinová správa Topoľčany

Regionálna veterinárna a potravinová správa Šaľa
Regionálna veterinárna a potravinová správa Čadca
Regionálna veterinárna a potravinová správa Dolný Kubín
Regionálna veterinárna a potravinová správa Liptovský
Mikuláš
Regionálna veterinárna a potravinová správa Martin
Regionálna veterinárna a potravinová správa Žilina
Regionálna veterinárna a potravinová správa Prešov
Regionálna veterinárna a potravinová správa Vranov nad
Topľou
Regionálna veterinárna a potravinová správa Bardejov
Regionálna veterinárna a potravinová správa Humenné
Regionálna veterinárna a potravinová správa Poprad
Regionálna veterinárna a potravinová správa Svidník
Regionálna veterinárna a potravinová správa Stará Ľubovňa
Regionálna veterinárna a potravinová správa Michalovce

Príspevkové organizácie

Agentúra pre rozvoj vidieka, Nitra
Múzeum vo Svätom Antone
Štátne lesy TANAP-u, Tatranská Lomnica
Národné lesnícke centrum, Zvolen
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov, Košice
Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín
Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum Nitra

Štátne podniky

LESY Slovenskej republiky
Lesopoľnohospodársky majetok Ulič
Národný žrebčín „ Topolčianky“
Závodisko
Hydromeliorácie
Agrokomplex – Výstavníctvo Nitra
Plemenárske služby Slovenskej republiky
Agroinštitút Nitra

8. Základná charakteristika organizácií konsolidovaného celku

Štátna veterinárna a potravinová správa SR a rozpočtové organizácie v jej správe (40 regionálnych veterinárnych a potravinových správ a Ústav štátnej kontroly veterinárnych biopreparátov a liečiv Nitra) plnia úlohy v zmysle zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov, zákona č. 271/2005 Z. z. o výrobe, uvádzaní na trh a používaní krmív a ďalších zákonov SR. Sleduje a kontroluje dodržiavanie Potravinového kódexu Slovenskej republiky, ktorý upravuje požiadavky na zdravotnú neškodnosť, hygienu, požiadavky na zloženie a kvalitu potravín, zložky, ako aj technologické postupy používané pri ich výrobe a požiadavky na balenie jednotlivých potravín, ich skupín alebo všetkých potravín, rozsah a spôsob ich označovania, ich skladovanie, prepravu, manipuláciu s nimi a ich obeh, ako aj zásady na odber vzoriek a ich vyšetrovanie. Požiadavky ustanovené v potravinovom kódexe je povinný dodržiavať každý, kto potraviny vyrába, manipuluje s nimi a umiestňuje ich na trh.

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v súlade so zriaďovacou listinou realizuje predovšetkým úlohy v oblasti skúšobníctva, inšpekčnej činnosti a fytosanitárnej kontroly. Ďalej zabezpečoval štátny odborný dozor nad kvalitou vstupov do poľnohospodárstva (agrochemikálie, krmivá a pod.), čo vymedzujú príslušné zákony SR a nariadenia EÚ. Zároveň sa podieľal na prevádzke Integrovaného administratívneho a kontrolného systému ako gestor registra ovocných sádov, vinohradov, chmeľníc a fytosanitárnych kontrol na hraničných priechodoch.

Plemenárska inšpekcia SR Nitra zabezpečuje najmä inšpekčnú a kontrolnú činnosti v zmysle zákona č. 194/1998 Z. z. o šľachtení a plemenitbe hospodárskych zvierat v poľnohospodárskych subjektoch v pôsobnosti celej SR, Navrhuje opatrenia k riešeniu zistených nedostatkov, k zdokonaleniu príslušných technických noriem, plemenárskych, chovateľských a technicko – organizačných opatrení orientovaných na zlepšenie šľachtenia a plemenitby hospodárskych zvierat a vykonáva v spolupráci s oprávnenými a poverenými organizáciami osvetovú činnosť.

Pôdohospodárska platobná agentúra (ďalej len PPA) bola zriadená podľa zákona NR SR č. 473/2003 Z. z. o Pôdohospodárskej platobnej agentúre, o podpore podnikania v pôdohospodárstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na zabezpečenie výkonu vybraných činností bolo v PPA v súlade s platnou legislatívou v rámci územia SR vytvorených 18 regionálnych pracovísk s určeným rozsahom ich činnosti a územným obvodom ich pôsobnosti.

PPA je akreditovanou platobnou agentúrou na Slovensku, ktorej hlavným poslaním je poskytovať podpory subjektom v sektore poľnohospodárstva, potravinárstva, lesného a rybného hospodárstva a na rozvoj vidieka na území Slovenskej republiky, poskytovaním finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu SR a z fondov Európskej únie. Od 1. 1. 2008 na základe prijatého zákona č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka zo dňa 25. 10. 2007 PPA pôsobí ako akreditovaný orgán štátnej správy.

Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov v Košiciach realizuje rezortné úlohy v oblasti vzdelávania v súlade s Národným plánom vzdelávania vo veterinárnej oblasti. Zároveň zabezpečoval v adekvátnom rozsahu a kvalite aktuálne informácie a legislatívne normy pre výkon veterinárnych činností a kvalifikačné požiadavky pre zamestnancov organizácií Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR.

Štátne lesy TANAP-u Tatranská Lomnica (ďalej len ŠL TANAP) zabezpečujú plnenie úloh na úseku starostlivosti o lesné pozemky vo vlastníctve štátu a na prenajatých pozemkoch, starostlivosti o drobné vodné toky a plesá (okrem vodohospodársky významných a vodárenských tokov), starostlivosti o živočíšstvo a ryby na území dvoch národných parkov Tatranského národného parku – TANAP-u a Pieninského národného parku - PIENAP-u a v ich ochranných pásmach, špecifické činnosti celospoločenského významu a to najmä starostlivosť a údržbu turistických chodníkov, starostlivosť o športové a turistické zariadenia, ktoré využívajú návštevníci Vysokých Tatier, ďalej starostlivosť o drobné vodné toky a plesá (okrem vodohospodársky významných a vodárenských tokov), starostlivosť o živočíšstvo a ryby na území TANAP, PIENAP a v ich ochranných pásmach. Nemenej dôležité úlohy boli plnené na poli výskumu, propagácie prírody Tatier, výchovy a vzdelávania verejnosti prostredníctvom lesných pedagógov, či prevádzky informačných stredísk, pri prevádzke Múzea TANAP a Expozície tatranskej prírody. Ďalej ŠL TANAP plnili úlohy starostlivosti o zverený genofond rastlín a živočíchov s cieľom zachovania biodiverzity a úlohy zamerané na zabezpečenie kultúrneho využívania tohto územia návštevníkmi, ich výchovy, zaistenia ich bezpečnosti ako aj úlohy pri ochrane majetku vo vlastníctve štátu.

Národné lesnícke centrum realizuje úlohy výskumu a vývoja vo všetkých oblastiach lesníctva pri riešení problematík súvisiacich s prírodným prostredím. Národné lesnícke centrum spracováva ekologické, ochranárske, strojové, stavebné, informatizačné a prognostické projekty. Vykonáva znaleckú, posudkovú,

expertízu, gestorskú, poradenskú, vzdelávaciu, knižničnú, informačnú, edičnú a propagačnú činnosť. NLC zabezpečuje monitoring zdravotného stavu lesov, realizáciu programu zalesňovania poľnohospodársky nevyužitelných nelesných pôd, normotvornú činnosť, odvetvové služby na úseku vedecko-technických informácií a iné. Zároveň vykonáva činnosti v oblasti lesníckej ochrannárskej služby a semenárskej a šľachtiteľskej kontroly, ktoré sú súčasťou výkonu štátnej správy. Zabezpečuje oblasť výchovy a vzdelávania pracovníkov v odvetví lesného hospodárstva.

Národné poľnohospodárske a potravinové centrum Nitra vzniklo zlúčením organizácií- Agentúra SAPV, Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva, Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy, Výskumný ústav potravinársky, Technický a skúšobný ústav pôdohospodársky Rovinka, Centrum výskumu rastlinnej výroby Piešťany a Centrum výskumu živočíšnej výroby Nitra. **Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum Nitra.**

Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum zabezpečuje komplexný výskum a zhromažďovanie poznatkov z oblasti trvalo udržateľného využívania a ochrany prírodných, predovšetkým pôdných zdrojov a vody pre pestovanie rastlín a chov zvierat, zabezpečenia kvality, bezpečnosti, inovácií a konkurencieschopnosti potravín i nepotravinárskych výrobkov poľnohospodárskeho pôvodu, produkčného i mimo produkčného vplyvu poľnohospodárstva na životné prostredie a rozvoj vidieka a transfer poznatkov poľnohospodárskeho výskumu užívateľom

Štátny veterinárny a potravinový ústav Dolný Kubín vznikol k 01.01.2014 zlúčením Štátnych veterinárnych a potravinových ústavov Bratislava, Košice, D. Kubín a Zvolen. Predmetom jeho činnosti je vykonávanie laboratórnej a klinickej diagnostiky a skúšania na území Slovenskej republiky, v prípade potreby konfirmačných a odborných vyšetrení aj mimo územia SR spôsobmi a za podmienok uvedených vo všeobecne platných záväzných predpisoch a v týchto činnostiach plní úlohy v zmysle rozhodnutia Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR. Hlavnými činnosťami sú:

- analýza potravín ich zložiek a surovín živočíšneho a rastlinného pôvodu na zdravotnú neškodnosť, mikrobiologickú bezpečnosť a biologickú hodnotu, ako aj ich identifikáciu, falšovanie a autentifikáciu potravín s využitím najmodernejších diagnostických metód v zmysle Zákona Národnej rady Slovenskej republiky o potravinách č.152/1995 v znení neskorších predpisov

- vykonávanie laboratórnej diagnostiky a skúšania na území SR, v zmysle Zákona o veterinárnej starostlivosti č.39/2007 Z.z. v prípade potreby konfirmačných a odborných vyšetrení aj mimo územia SR spôsobmi a za podmienok uvedených vo všeobecne platných záväzných predpisoch a v týchto činnostiach plní úlohy v zmysle rozhodnutia Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR
- vykonávanie analýz pitnej vody v zmysle Nariadenia vlády SR č.354/2006, bazénovej vody podľa Nariadenia vlády SR č.72/2008, ako aj vyšetrenia na dôkaz *Legionella* sp. podľa STN ISO 11731 pre potreby stravovacích a ubytovacích zariadení
- analýza krmív rastlinného a živočíšneho pôvodu a ich zložiek
- spolupráca pri registrácii liečiv, pri príprave antigénov a vakcín pre potrebnú diagnostickú činnosť, ako aj pre komerčné účely
- organizácia vzdelávacích aktivít

Múzeum vo Svätom Antone bolo zriadené v roku 2001. Jeho hlavnou činnosťou je cieľavedomé zhromažďovanie, odborné spravovanie, ochrana a prezentovanie zbierkových predmetov súvisiacich so špecializáciou múzea. Systematická správa a ochrana zvereného majetku štátu v rámci areálu národnej kultúrnej pamiatky svätoantonského kaštieľa. Riešenie vlastných odborných vedecko-výskumných úloh a vykonávanie odborno-metodickej činnosti v medziach špecializácie. Sprístupňovanie zbierkových predmetov, odborných poznatkov, hmotného a duchovného kultúrneho dedičstva širokej verejnosti formou expozícií, výstav. Organizovanie populárno-náučných a zábavných aktivít zameraných na ochranu kultúrneho dedičstva, históriu a ochranu prírody. Budovanie a spravovanie odbornej knižnice a archívu. Poslaním múzea je zhromažďovať, chrániť, prezentovať, odborne spravovať a spracovávať zbierkové predmety z oblasti histórie rodov Koháry a Coburg, histórie a súčasnosti poľovníctva na Slovensku.

Poslaním **Agentúry pre rozvoj vidieka** je zhromažďovať, analyzovať a šíriť informácie v oblasti rozvoja vidieka, zabezpečovať spätnú väzbu zodpovedným orgánom vo vzťahu k rozvoju vidieka, podporovať aktivity trvalo udržateľného, vyváženého sociálnoekonomického rozvoja vidieckych sídiel, poskytovať poradenstvo potenciálnym a existujúcim podnikateľským subjektom, verejnému a neziskovému sektoru na vidieku k ich činnosti zameranej na rozvoj vidieka. Na základe nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 je Agentúra pre rozvoj vidieka definovaná ako hostiteľský orgán jednotky Národnej siete rozvoja vidieka na uvedené programové obdobie.

Štátny podnik Lesy Slovenskej Republiky je štátnym podnikom, ktorého hlavnou úlohou je spravovanie lesného a iného majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky. V zmysle Obchodného zákonníka je hospodárskou organizáciou s právom trvalej podnikateľskej činnosti, trvalou prevádzkovou výrobou a obchodom.

Lesopoľnohospodársky majetok Ulič, štátny podnik hospodári na lesnom a poľnohospodárskom pôdnom fonde. Základnou úlohou lesníckej činnosti je odborné a trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch na zabezpečenie všetkých ich funkcií. V súčasnosti podnik obhospodaruje v rámci tejto činnosti 24 750 ha lesného pôdného fondu, z ktorých je vo vlastníctve štátu 20 260 ha. V rámci poľnohospodárskej výroby zabezpečuje podnik hospodárenie na poľnohospodárskej pôde.

Národný žrebčín Topoľčianky, š.p. dnes patrí medzi najvýznamnejšie svetové žrebčiny a možno ho právom zaradiť za kultúrne dedičstvo národa. Je špecializovaným zariadením pre chov koní. Okrem vedenia plemennej knihy lipicana je poverený vedením plemenných kníh plemena Hucul, Arab, vedie centrálnu evidenciu koní na Slovensku, ktorá je jedinou inštitúciou oprávnenou vystavovať osvedčenia o pôvode všetkých uznaných plemien koní na Slovensku. Je aktívnym členom všetkých európskych a svetových organizácií, ktoré pri daných plemenách združujú najvýznamnejšie národné authority chovateľských a šľachtiteľských centier a zväzov.

Hlavnou činnosťou **HYDROMELIORÁCII**, š.p. je výkon správy hydromelioračných zariadení, prenájom hydromelioračných zariadení, automatizované spracovanie údajov.

Poslaním **Agrokomplexu**, š.p. v oblasti výstavníctva je podporovať komunikáciu medzi spoločnosťami i podnikateľmi, s existujúcimi, a tiež potenciálnymi zákazníkmi na národnej aj medzinárodnej úrovni. Ďalej to je aj snaha rozvíjať obchod a medzinárodnú ekonomickú i vedecko-technickú spoluprácu, organizovaním veľtrhov a výstav vo vlastnom areáli, ako aj národných expozícií SR v zahraničí. Výstavná činnosť je hlavne o vytváraní komunikačných príležitostí pre odbornú a laickú verejnosť, o poskytovaní priestorov na zábavu, kultúrne i spoločenské podujatia. Súčasťou podniku sú Slovenské poľnohospodárske múzeum a výstavné políčka.

Predmetom činnosti štátneho podniku **Plemenárske služby SR** je:

- zdokonaľovanie a vykonávanie rozhodujúcich úkonov kontroly úžitkovosti hovädzieho dobytku, ošípaných, oviec, kôz, hydiny
- vykonávanie laboratórnych analýz mliečnych vzoriek u kontrolovaných kráv, oviec a kôz za účelom zisťovania ich úžitkových vlastností a posúdenie kvality mlieka pre potreby chovateľov na základe ich požiadaviek
- centrálné spracovanie výsledkov kontroly úžitkovosti, kontroly dedičnosti, inseminácie a reprodukcie hovädzieho dobytku, ošípaných, oviec, kôz, hydiny a bežcov na zabezpečenie a vedenie centrálneho registra plemenárskych údajov

Agroinštitút Nitra, štátny podnik ako rezortné vzdelávacie zariadenie MPRV SR zabezpečuje ďalšie odborné vzdelávanie a odbornú prípravu pre široký okruh pracovníkov agrosektoru, rozpracováva rezortnú koncepciu a zámery ďalšieho vzdelávania do konkrétnych vzdelávacích programov a modulov, realizuje vzdelávacie projekty na národnej i medzinárodnej úrovni. Zabezpečuje odbornú prípravu a overovanie odbornej spôsobilosti pôdohospodárskych poradcov, vydáva osvedčenia o absolvovaní odbornej prípravy, spravuje Centrálny register pôdohospodárskych poradcov a rozvíja a prevádzkuje informačný systém pre poradenstvo

Hlavným predmetom činnosti **Závodiska š.p.** je organizovanie dostihových dní a riadenie testovania výkonnostného potenciálu dostihových koní, vedenie plemenárskej a zootechnickej dokumentácie v oblasti chovu plnokrvníka a klusáka v Slovenskej republike, zabezpečovanie výkonu gescie v chove anglického plnokrvníka a klusáka v SR, plnenie funkcie Dostihovej autority v SR a v súvislosti s touto funkciou zastupovanie SR v medzinárodnom styku pod názvom „Turf Direktorium Bratislava, vykonávanie stávkovej činnosti súvisiacej s dostihovou prevádzkou, reklamná, publikačná a propagačná činnosť, správa a rozvoj majetku vo vlastníctve SR.

9. Významné finančné ukazovatele

Celkové hospodárenie kapitoly MPRV SR v roku 2018 sa prostredníctvom poskytovanej finančnej pomoci, t.j. priamych platieb, podpôr znevýhodneným oblastiam, štátnej pomoci, projektových podpôr, podpory rozvoja vidieka, zaistením kvality a bezpečnosti potravín, odrazilo aj v celkovom hospodárení subjektov poľnohospodárskej prvovýroby.

MPRV SR realizovalo v prospech slovenského poľnohospodárstva, rozvoja vidieka a potravinárstva podporu slovenských potravín, naďalej poukazovalo na dvojakú kvalitu na celoeurópskej úrovni a v neposlednej rade kontrolovalo potraviny v reťazcoch. Najväčším porušovateľom predpisov ohľadne kvality potravín je spoločnosť Billa.

Regionálny rozvoj Slovenska je výrazne ovplyvňovaný regionálnou politikou EÚ. Strategickým materiálom Únie pre programové obdobie 2014–2020 je najmä stratégia Európa 2020 a nadväzujúce národné programy reforiem a stratégia Únie pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a dosiahnutie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti. Z uvedených materiálov vychádza Partnerská dohoda 2014–2020 i samotný Integrovaný regionálny operačný program 2014–2020 (ďalej len „IROP 2014-2020“), ktorého globálnym cieľom je prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.

Stratégia IROP spočíva v kombinácii a synergickom prepojení vhodne zvolených intervencií regionálneho a miestneho charakteru a intervencií národného charakteru ako prostriedku posilnenia kvality života a regionálnej konkurencieschopnosti, s dopadom na vyvážený územný rozvoj.

A. Pôdohospodárstvo

Poľnohospodárstvo v roku 2018 bolo poznačené viacerými faktormi vyvolanými cenovou situáciou na európskom a svetovom trhu s poľnohospodárskymi komoditami. Na cenový vývoj poľnohospodárskych komodít vplývali krátkodobé a dlhodobé faktory, ktoré sa premietli do ekonomiky poľnohospodárskych subjektov a tým do výsledku hospodárenia za odvetvie.

Odhad výsledkov hospodárenia (vybraných základných ekonomických ukazovateľov) subjektov poľnohospodárskej prvovýroby za rok 2018 vykonal Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum - Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva (ďalej len „NPPC-VÚEPP“) expertným odhadom s prihliadnutím na vývoj podpôr za rok 2017, indexov cien

poľnohospodárskych výrobkov a indexov cien dodávok do poľnohospodárstva, poľnohospodárskej produkcie a hektárových úrod základných komodít za rok 2018.

Na základe vývoja viacerých faktorov vplývajúcich na dôchodky poľnohospodárskych subjektov možno predpokladať, že poľnohospodárstvo SR súhrnne za rok 2018 dosiahlo kladný výsledok hospodárenia. Rok 2018 bol charakteristický poklesom produkcie v naturálnom vyjadrení (najmä rastlinnej) v dôsledku výrazného sucha a miernym rastom cien poľnohospodárskych výrobkov.

Výsledok hospodárenia poľnohospodárstva v roku 2018 ovplyvnili nasledovné faktory:

- pokles produkčnej výkonnosti odvetvia s poklesom hrubej poľnohospodárskej produkcie v naturálnom vyjadrení, pod vplyvom najmä poklesu rastlinnej (vyprodukovaných množstiev) a stagnácie živočíšnej produkcie,
- mierny nárast tržieb za poľnohospodársku produkciu v dôsledku zvýšenia cien poľnohospodárskych výrobkov (1,9 %) a to tak výrobkov rastlinnej výroby (2,7 %) ako aj živočíšnej výroby (1,3 %),
- zvýšenie nákladových faktorov vplyvom zvýšenia cien dodávok do poľnohospodárstva (4,4 %),
- zvýšenie podpôr do poľnohospodárstva (12,9 %) v dôsledku ich nárastu zo zdrojov EÚ (11,1 %) a národných zdrojov SR (18,9 %),
- percentom takmer rovnakého nárastu priamych platieb (16,1 %) a finančných prostriedkov z Programu rozvoja vidieka SR 2014-2020 (ďalej len „PRV SR 2014-2020“) (16,1 %),
- klimatický vývoj ovplyvňujúci úrodu, najmä v produkčných regiónoch Slovenska s dosahom na rastlinnú produkciu.

Hlavná finančná podpora poľnohospodárstva SR aj v roku 2018 bola poskytovaná zo zdrojov EÚ. Časť výdavkov bola spolufinancovaná zo štátneho rozpočtu. Štruktúra výdavkov do poľnohospodárstva rešpektovala princípy Spoločnej poľnohospodárskej politiky uplatňované v krajinách EÚ.

B. Potravinárstvo a obchod

Základné ekonomické ukazovatele potravinárstva boli v roku 2018 v porovnaní s rokom 2017 ovplyvnené vývojom potravinárskej produkcie v naturálnom vyjadrení (4,3 %) a tržieb. Prispel k tomu mierny pokles cien finálnych potravinárskych výrobkov (0,3 %), po ich predchádzajúcom náraste

a pokračovanie nárastu dovozu surovín v priaznivejších cenových reláciách pre spracovanie potravinárskych výrobkov.

Na základe predpokladaných vývojových tendencií cien potravinárskych výrobkov a potravinárskej produkcie za rok 2018 odhadujeme vývoj základného ekonomického ukazovateľa výsledku hospodárenia pred zdanením v kladnom intervale spoľahlivosti od 70 mil. eur do 135 mil. eur s pravdepodobnosťou jeho úrovne 94,5 mil. eur. Ekonomický vývoj potravinárstva, vyjadrený výsledkom hospodárenia zaznamenal medziročný pokles o 5,0 %.

Predpokladáme, tak ako predchádzajúcich rokoch, že aj v roku 2018 v potravinárstve, hospodárenie so ziskom skončí väčšina výrobných odborov s rôznou úrovňou zisku. Napriek tomu niektoré podniky dosiahnu stratu, čo ovplyvní celkový výsledok hospodárenia potravinárskeho odboru a následne potravinárstva ako celku.

Presnejší výsledok hospodárenia za potravinárstvo za rok 2018 bude zverejnený v Správe o poľnohospodárstve a potravinárstve za rok 2018.

C. Zahraničný obchod poľnohospodárskymi a potravinárskymi komoditami

Celkový obchod (obrat) SR s poľnohospodárskymi a potravinárskymi výrobkami za január až november 2018 dosiahol, podľa predbežných výsledkov, úroveň 6 713,3 mil. eur, čo oproti rovnakému obdobiu v roku 2017 predstavuje nárast o 3,0 %. Dovoz sa zvýšil o 5,8 %, pričom vývoz sa medziročne znížil o 1,3 %. Na celkovom obchode (obrate) tvoril obchod s krajinami EÚ 92,5 % a s tretími krajinami 7,5 %.

Vo vývoze prevládal vysoký podiel výrobkov s nižšou pridanou hodnotou, na rozdiel od dovozu, kde dominovali výrobky s vyššou pridanou hodnotou, čo možno považovať za pretrvávajúcu negatívnu stránku vývoja celkového obchodu.

Medzi najväčších obchodných partnerov vo vzájomnom obchode s poľnohospodárskymi a potravinárskymi výrobkami z hľadiska obratu boli Česká republika (1 556,3 mil. eur), Poľská republika (940,7 mil. eur), Maďarská republika (812,2 mil. eur), Nemecká spolková republika (781,1 mil. eur) a Rakúsko (383,6 mil. eur).

D. Lesné hospodárstvo

Výmera lesných pozemkov je približne 1,9 mil. ha, lesnatosť, ako percentuálny pomer celkovej výmery lesných pozemkov z celkovej výmery Slovenska je približne 41 % a zásoba dreva je približne 480 mil. m³ hrubiny bez kôry.

Podľa údajov poskytnutých štátnymi organizáciami lesného hospodárstva (štátnymi podnikmi a štátnymi príspevkovými organizáciami v pôsobnosti MPRV SR) za rok 2018 ťažba dreva predstavovala objem 4 953 638 m³, z toho 167 840 m³ dreva bolo ponechaných v porastoch (neúmyselná nerealizovaná ťažba dreva). Obnova lesa bola zabezpečená na výmere 8 126 ha.

Dodávky sortimentov surového dreva boli v objeme 4 519 260 m³, tržby z predaja dreva dosiahli 222 522 tis. eur. Priame náklady pestovnej činnosti boli vo výške 33 714 tis. eur. Štátne organizácie lesného hospodárstva dosiahli v roku 2018 kladný hospodársky výsledok vo výške 9 117 tis. eur.

E. Regionálny rozvoj

Základom pre efektívnu regionálnu politiku je analýza relevantných faktorov rozvoja. Stupeň vývoja slovenskej spoločnosti a poznanie sociálno-ekonomických procesov potvrdzujú, že základnými faktormi rozvoja regiónov SR na ceste k poznatkovo orientovanej ekonomike sú:

- ľudské zdroje,
- výskum, vývoj a inovácie,
- základná infraštruktúra a služby.

Významný vplyv na rast regiónov a ich ekonomickú výkonnosť majú taktiež:

- globalizácia (regióny sú citlivejšie ako krajiny),
- technologické zmeny (rast sektoru služieb a poznatkovo orientovanej ekonomiky, kde „technologicky orientované regióny“ sa stávajú konkurencieschopnejšie),
- pokles pracujúcej populácie.

Zväčšovanie regionálnych disparít vo výrobe, produktivite a zamestnanosti sa negatívne prejavuje na konkurencieschopnosti regiónov. Ak má dochádzať k primeranej konvergencii regiónov a celkovému hospodárskemu rastu, musia sa zvýšiť investície do produkčného a ľudského kapitálu v súlade s definovanou trhovou pozíciou regiónov a ich konkurenčnou výhodou, zintenzívniť inovačné procesy a viac využívať nielen nové informačno-komunikačné technológie, ale nové technológie vôbec. Aby si regióny SR udržali alebo posilnili svoje postavenie (hospodársky rozvoj a zamestnanosť) v európskom konkurenčnom prostredí, musia byť splnené dve navzájom sa dopĺňajúce podmienky.

Prvou podmienkou je, že musia mať primerane vybudovanú technickú infraštruktúru k svojej definovanej konkurenčnej výhode (dopravná, telekomunikačná, energetická, ekologická a pod.) a ľudského kapitálu (školská, sociálna a zdravotnícka infraštruktúra).

Druhou podmienkou je, že v novej ekonomike, založenej na vedomostiach, musia mať regióny schopnosť inovovať a využívať existujúce aj regionálne know-how a sledovať cestu udržateľného rozvoja. Na dosiahnutie oboch podmienok je potrebný efektívny inštitucionálny a administratívny rámec na všetkých úrovniach podpory a realizácie regionálnej politiky.

10. Konsolidované výkazy kapitoly MPRV SR

Nižšie uvádzame vybrané čiastky zo súvahy a výkazu ziskov a strát za rok 2018. Kompletne výkazy tvoria prílohu výročnej správy.

Súvaha – aktíva:

Neobežný majetok v sume 1 072 319 180,60 Eur :

- dlhodobý nehmotný majetok v hodnote 16 228 918,34 Eur
- dlhodobý hmotný majetok v hodnote 1 055 868 673,48 Eur
- dlhodobý finančný majetok v sume 221 588,78 Eur.

Obežný majetok kapitoly predstavuje sumu 531 669 903,68 Eur :

- zásoby sú vo výške 29 538 167,87 Eur (PHM, materiál na sklade-kancelársky, čistiaci)
- zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy v sume 2 137 516,15 Eur (poskytnuté transfery organizáciám v rámci rezortu a iným subjektom verejnej správy)
- dlhodobé pohľadávky v hodnote 8 242 974,99 Eur
- krátkodobé pohľadávky v hodnote 114 532 659,98 Eur – v tejto kategórii sú zahrnuté vystavené a neuhradené faktúry odberateľov, poskytnuté preddavky na prevádzkovú činnosť, pohľadávky z nedaňových rozpočtových príjmov (pokuty)
- finančné účty v sume 377 218 584,69 Eur- ceniny, bankové účty

Časové rozlíšenie na strane aktív v sume 3 474 682,86 Eur – náklady budúcich období

Súvaha – pasíva:

Vlastné imanie kapitoly je vo výške 937 963 432,39 Eur:

- fondy (imanie štátnych podnikov) 842 139 544,26 Eur
- kladný výsledok hospodárenia v sume 95 823 888,13 Eur

Súčet záväzkov v celkovej výške 597 312 917,95 Eur :

- rezervy vo výške 93 258 229,96 Eur
- zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy (poskytnuté transfery rozpočtovým, príspevkovým organizáciám a štátnym podnikom v pôsobnosti

ministerstva a zúčtovanie odvodov príjmov rozpočtových organizácii do rozpočtu zriaďovateľa v sume 138 408 191,99 Eur

- dlhodobé záväzky (záväzky zo sociálneho fondu, finančné nezrovnalosti) v sume 71 097 881,43 Eur

- krátkodobé záväzky v sume 294 341 452,82 Eur (dodávatelia, nevyfakturované dodávky, záväzky voči zamestnancom, voči orgánom sociálneho a zdravotného poistenia, zúčtovanie s Európskou úniou)

Časové rozlíšenie na strane pasív v sume 72 187 416,80 Eur

Výkaz ziskov a strát:

náklady konsolidovaného celku kapitoly Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v roku 2018 predstavujú výšku 1 314 136 379,12 Eur:

- spotrebné náklady v sume 36 479 814,84 Eur (spotreba materiálu, energie)
- náklady na služby v sume 190 070 346,29 Eur (do tejto kategórie sa zahŕňajú opravy a udržiavanie, cestovné, náklady na reprezentáciu, nájomné budov, poštovné, školenia, stravovanie a iné)
- osobné náklady v sume 173 942 054,17 Eur (mzdové náklady, zákonné sociálne poistenie)
- dane a poplatky vo výške 8 075 118,40 Eur (dane z motorových vozidiel, z nehnuteľností)
- náklady na prevádzkovú činnosť v sume 26 242 534,82 Eur (pokuty, odpis pohľadávky, členské príspevky, systémové nezrovnalosti)
- odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti v sume 68 852 379,21 Eur
 - finančné náklady vo výške 514 316,55 Eur (úroky, kurzové straty, náhrady trov súdneho konania, poistenie pohľadávok)
- mimoriadne náklady vo výške 165 547,02 Eur (škody)
- náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov v sume 809 794 170,82 Eur.

výnosy predstavujú výšku 1 288 232 895,68 Eur:

- tržby za vlastné výkony a tovary v sume 266 900 021,17 Eur
- zmena stavu vnútroorganizačných zásob (nedokončená výroba, výrobky) v sume 3 718 554,32 Eur
- aktivácia 9 352 211,88 Eur (dlhodobého hmotného majetku)
- výnosy z poplatkov vo výške 58 330,75 Eur
- výnosy z prevádzkovej činnosti vo výške 162 498 058,55 (predaj dlhodobého majetku, predpísané pokuty, výnosy z pohľadávok a dotácii)
- výnosy zo zúčtovaných rezerv a opravných položiek v sume 28 478 387,29 Eur

- finančné výnosy v sume 31 080,31 Eur (úroky)
- mimoriadne výnosy v sume 2 324,25 Eur
- výnosy z transferov a rozpočtových príjmov organizácii v sume 818 193 927,16 Eur

Výsledok hospodárenia kapitoly po zdanení za účtovné obdobie roku 2018 predstavuje stratu 26 668 911,47 Eur.

10. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Po 31. decembri 2018 ústredie MPRV SR prehodnotilo tvorbu výšky rezervy na súdne spory. K 31.05.2019 sa rezerva na súdne spory znížila o 639.184,34 Eur a jej celková výška je 33.788.201,21 Eur. Agrokomplex š.p. dal zdemolovať stavbu (poistná udalosť z roku 2016 – požiar) Stredoslovenská koliba, súp. č. 1148, parcelné číslo 1044/10.

11. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR ako aj organizácie v jeho pôsobnosti, predpokladajú aj v nasledujúcich rokoch, plynulé pokračovanie v plnení svojich úloh, cieľov.

Ing. Jaroslav Regec
generálny tajomník služobného úradu

Vypracoval: Bc. Lívia Noseková

Predkladá: Mgr. Viera Mrvová

V Bratislave dňa 07.08.2019

Prílohy:

- Súvaha
- Výkaz ziskov a strát